

ความเห็นผู้เชี่ยวชาญแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ต่อปัญหาสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

โดย แชมปา พาเทล (Champa Patel)

ผู้อำนวยการประจำสำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เวียดนาม

“เวียดนามยังคงปราบปรามความเห็นต่างและความคุ้มครองชีวิตของพลเมืองทุกแห่งมุม โดยไม่ทำให้เกิดปฏิกริยาจากประชาคมนานาชาติได้ มีการจับกุม คุมขัง และทรมานนักกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชนอย่างป่าเถื่อนกลางถนน พร้อมกับรัฐบาลมีความพยายามในการควบคุมสื่อมวลชนและระบบยุติธรรมอย่างสิ้นเชิง และยังห้ามไม่ให้มีการรับรอง/ขึ้นทะเบียนหน่วยงานภาคประชาสังคมอิสระอย่างเป็นทางการ”

กัมพูชา

“รัฐบาลกัมพูชาใช้มาตรการเด็ดขาดในการลดเสียงต่อต้านจากภาคการเมืองและภาคประชาสังคม โดยใช้อำนาจควบคุมอย่างเบ็ดเสร็จต่อหน่วยงานรัฐทุกสาขา ศาลมักตกเป็นเครื่องมือเพื่อการปราบปรามของทางการ มีการสั่งคุมขังนักการเมืองพรรคฝ่ายค้านและนักกิจกรรมขององค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งยังบังคับให้ผู้นำพรรคฝ่ายค้านคนสำคัญต้องลี้ภัยในต่างแดน นอกจากนี้ยังมีการผ่านกฎหมายควบคุมองค์กรพัฒนาเอกชนอย่างเข้มงวด ซึ่งเป็นการปิดกั้นอย่างมากต่อสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการสมาคม”

ลาว

“ยังมีการควบคุมอย่างเข้มงวดต่อการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบในประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นจุดบอดด้านสิทธิมนุษยชนแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทางการลาวยังคงยืนยันปฏิเสธไม่สอบสวนกรณีการบังคับบุคคลให้สูญหายเมื่อปี 2555 ที่เกิดขึ้นกับนายสมบัด สมพอน นักกิจกรรมจากภาคประชาสังคม และมีการนำมาตรการที่เข้มงวดแบบใหม่มาใช้ รวมทั้งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการสมาคมและมูลนิธิ เพิ่มเติมจากการควบคุมภาคประชาสังคมที่เดิมก็เข้มงวดอยู่แล้ว”

ติมอร์-เลสเต

“ติมอร์-เลสเตยังคงเพิกเฉยต่อชะตากรรมของผู้เสียหายหรือเหยื่อจากการละเมิดด้านมนุษยชาติ และสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงที่อยู่ใต้การปกครองของอินโดนีเซีย รัฐบาลยังคงชะลอการใช้กฎหมายเพื่อประกันให้มีการเยียวยาอย่างเต็มที่และเป็นผลต่อผู้เสียหายเหล่านี้ ในเวลาเดียวกัน ผู้ที่คาดว่า จะเป็นผู้กระทำผิดยังคงลอบหลบหนีในอินโดนีเซีย”

ฟิลิปปินส์

"แม้จะมีความก้าวหน้าด้านสิทธิมนุษยชนอยู่บ้างนับแต่การเลือกตั้งในปี 2557 แต่ยังมีงานที่ต้องทำอีกมากเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เนื่องจากยังมีการคุกคามเสรีภาพในการแสดงออกในฟิลิปปินส์ โดยผู้กระทำผิดที่เคยละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งในอดีตและปัจจุบันยังคงลอยนวลพ้นผิด รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย"

ปาปัวนิวกินี

"ความรุนแรงทางเพศยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในปาปัวนิวกินี โดยแทบไม่มีการปฏิบัติตามหลักประกันที่เป็นผลเพื่อคุ้มครองสิทธิ แม้จะมีแผนปฏิบัติการระดับชาติ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ยังคงเกิดขึ้นในปี 2558 รัฐบาลปาปัวนิวกินีจำเป็นต้องปฏิบัติตามแผนและยุติการปฏิบัติที่โหดร้ายเช่นนี้"

"ผู้แสวงหาที่พักพิงชายเกือบ 1,000 คนยังคงถูกควบคุมตัวในศูนย์กักกันที่เกาะมานูส ประเทศออสเตรเลีย เมื่อปีที่แล้ว มีรายงานเพิ่มเติมถึงเหตุรุนแรงและสภาพชีวิตที่เลวร้ายในศูนย์"

มาเลเซีย

"ทางการมาเลเซียยังใช้พระราชบัญญัติปลุกระดมมวลชนเพื่อปราบปรามผู้วิพากษ์วิจารณ์และปิดกั้นเสียงที่เห็นต่าง การกระทำนี้ต้องยุติลงโดยทันที รัฐบาลควรรับฟังเสียงของประชาชนหลายหมื่นคนซึ่งได้เดินขบวนเรียกร้องให้มีการเคารพสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ไม่ใช่เอาแต่ปราบปรามการแสดงความคิดเห็นของพวกเขา"

ไทย

"แนวทางด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยยังเป็นเรื่องที่น่ากังวล ในขณะที่ระบอบปกครองของทหารฝั่งขวาถือมากขึ้น ส่งผลให้การเคารพสิทธิมนุษยชนถดถอยลงอย่างมากในปี 2558 ความพยายามปิดกั้นและปราบปรามผู้แสดงความเห็นต่างทางการเมืองได้ขยายตัวกว้างขวางอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนส่งผลให้มีการคุกคาม ดำเนินคดี และควบคุมตัวบุคคลจำนวนมากโดยพลการและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพียงเพราะการใช้สิทธิของตนอย่างสงบ ทางการยังคงใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเพื่อปิดกั้นเสียงที่เห็นต่างในระดับรุนแรงอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนเช่นกัน"

อินโดนีเซีย

"ประธานาธิบดีวิดโดโดยังคงต้องทำงานอีกมากเพื่อปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่เขาได้ให้ไว้ระหว่างการหาเสียง เหตุการณ์สำคัญในปีแรกของรัฐบาลเขาคือการนำโทษประหารกลับมาใช้ อย่างน่าละอาย การประหารชีวิตประชาชน 13 คนนับเป็นรอยด่างดำต่อประวัติของเขา ทั้งยังเป็นเรื่องน่ากังวลที่ได้เห็นการปราบปรามการประท้วงอย่างสงบและการจับกุมนักกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปาปัว"

เมียนมา

“ในปี 2558 เป็นเรื่องน่ายินดีที่รัฐบาลใหม่ซึ่งจะเข้าดำรงตำแหน่งในช่วงปีนี้ สัญญาจะให้ความสำคัญเร่งด่วนกับสิทธิมนุษยชน แม้จะมีเสียงโห่ร้องยินดีในช่วงเลือกตั้งเมื่อเดือนพฤศจิกายน แต่สถานการณ์ในระดับพื้นที่ของเมียนมายังคงน่ากังวลอย่างมาก การปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออกยังเกิดขึ้นต่อไปในระดับที่รวดเร็ว โดยยังมีนักโทษทางความคิดเกือบ 100 คนที่ถูกคุมขัง การเลือกปฏิบัติในเชิงโครงสร้างต่อชาวโรฮิงญา ยังคงลุกลามต่อไปเมื่อปีที่แล้ว ในขณะที่เดียวกันไม่มีสัญญาณว่าความขัดแย้งในประเทศ กับกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธจะลดทอนลง พร้อม ๆ กับรายงานการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจากทั้งสองฝ่าย”

เอเชียใต้

บังคลาเทศ

“การปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออกยังเกิดขึ้นต่อไปโดยรัฐบาลบังคลาเทศเอาชีวิตประชาชนมาเป็นเดิมพันทางการเมือง แทนที่จะคุ้มครองบล็อกเกอร์กลุ่มฆราวาสนิยมจากการทำร้ายของกลุ่มศาสนาทางการกลับกล่าวหาว่าพวกเขา “ละเมิด” ความรู้สึกด้านศาสนาอันเป็นผลมาจากงานเขียนของพวกเขา ส่งผลให้บล็อกเกอร์อย่างน้อยเก้าคนถูกทำร้ายอย่างรุนแรง และมีผู้เสียชีวิตห้าคนเนื่องจากความทารุณโหดร้าย ทางกรต้องดำเนินงานมากขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองต่อผู้ที่มีความต้องการความปลอดภัยมากที่สุด”

มัลดีฟส์

“รัฐบาลมัลดีฟส์ใช้กระบวนการด้านกฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อปราบปรามการต่อต้าน อันเป็นเหตุให้มีการใช้การพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่งเพื่อลงโทษจำคุกผู้นำการเมืองบางคน ศาลสูงสุดได้ทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้โดยมีคำวินิจฉัยเพียงฝ่ายเดียวซึ่งมีผลบังคับใช้แบบเดียวกับกฎหมายที่ มีลักษณะบั่นทอนสิทธิมนุษยชน”

เนปาล

“รัฐธรรมนูญใหม่ของเนปาลมีข้อบกพร่องด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญหลายประการ ส่งผลให้เกิดการประท้วงทั่วประเทศ ในหลายกรณีตำรวจได้ตอบโต้อย่างรุนแรงเกินกว่าเหตุ รวมทั้งการที่ตำรวจสังหารผู้ประท้วงกว่า 50 คนนับแต่เดือนสิงหาคม 2558 ถือเป็นรอยด่างที่น่าละอายของสถิติด้านสิทธิมนุษยชนของเนปาล ทางกรจะต้องสอบสวนโดยทันทีอย่างเป็นอิสระ และเป็นธรรมต่อการเสียชีวิตเหล่านี้”

ปากีสถาน

“กลุ่มติดอาวุธยังคงโจมตีและสังหารพลเรือนชาวปากีสถานตลอดทั้งปี แต่มาตรการตอบโต้ของรัฐบาลเพื่อ “แก้ปัญหาคำกล่าวร้าย” ต้องไม่ส่งผลในเชิงปราบปรามสิทธิมนุษยชน เมื่อปีที่แล้วมีการประหารชีวิตประชาชนกว่า 300 คนในปากีสถาน ส่งผลให้กลายเป็นประเทศหนึ่งในสามที่มีการประหารชีวิตมากที่สุดในโลก การสังหารประชาชนตามคำสั่งของรัฐเช่นนี้ควรยุติลงโดยทันที”

“ปากีสถานต้องยอมรับการทำงานที่สำคัญของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนและนักกิจกรรมในประเทศ ไม่ใช่ไปขัดขวางการทำงานของพวกเขา เป็นเรื่องน่าละอายที่ปากีสถานเป็นหนึ่งใน 14 ประเทศของโลกที่ออกเสียงคัดค้านมติสำคัญของการสหประชาชาติเกี่ยวกับการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน”

อัฟกานิสถาน

“ยังคงมีการคุกคามด้านสิทธิมนุษยชนมากขึ้นในอัฟกานิสถาน ส่งผลให้พลเรือนได้รับบาดเจ็บล้มตายมากเป็นประวัติการณ์ในปี 2558 ไม่ใช่เรื่องบังเอิญที่เราได้เห็นชาวอัฟกันหลายคนเสี่ยงชีวิตและเสี่ยงที่จะพิการจากการเดินทางที่อันตรายเพื่อไปให้ถึงชายฝั่งทวีปยุโรป สงครามความขัดแย้งที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่ออย่างร้ายแรงต่อพลเรือน กลุ่มติดอาวุธอย่างกลุ่มฏอลิบานต้องยุติการโจมตีทำร้ายที่น่ารังเกียจ ซึ่งแสดงถึงความไม่ใส่ใจต่อชีวิตมนุษย์โดยสิ้นเชิงในทันที ในขณะที่เดียวกันทางการต้องดำเนินงานมากขึ้นเพื่อคุ้มครองพลเรือน ส่วนนักปกป้องสิทธิมนุษยชนซึ่งใช้ความกล้าหาญมุ่งทำงานเพื่อให้อชีวิตของพลเรือนชาวอัฟกันดีขึ้น กำลังอยู่ใต้ความเสี่ยงอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน จะต้องมีกานำตัวผู้โจมตีทำร้ายต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนเหล่านี้มาลงโทษ แม้ที่ผ่านมาแทบจะไม่เคยมีการทำเช่นนั้นมาก่อนเลย”

อินเดีย

“ในปี 2558 สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนถดถอยลงในอินเดียหลายด้าน รัฐบาลยังคงควบคุมหน่วยงานภาคประชาสังคมมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มการแทรกแซงเสรีภาพในการแสดงออก ทหาร และภาคธุรกิจที่มีส่วนในการปฏิบัติมิชอบทางสิทธิ ยังคงลดยกเว้นพินิจต่อไป

“ที่น่าดีใจคือมีเสียงต่อต้านปัญหาความถดถอยด้านสิทธิมนุษยชน โดยที่ผ่านมาประชาชนจำนวนมากแสดงความรู้สึกโกรธเคืองต่อการขาดขันติธรรมด้านศาสนา ในขณะที่ศาลสูงสุดมีคำวินิจฉัยให้กฎหมายที่ปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออกทางอินเทอร์เน็ตเป็นโมฆะ รวมทั้งการประท้วงอย่างกว้างขวางเพื่อต่อต้านแผนปฏิรูปที่อ่อนแอไปจนถึงกฎหมายเวนคืนที่ดิน ทั้งหมดเป็นสัญญาณแห่งความหวังว่าปี 2559 จะเป็นปีที่ดีขึ้นด้านสิทธิมนุษยชนของอินเดีย”

ศรีลังกา

“มีการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนมากขึ้นในศรีลังกาในช่วงปีนี้ โดยเฉพาะเสรีภาพในการแสดงออก ประชาชนไม่หวาดกลัวที่จะพูดอีกต่อไป เนื่องจากรายงานเหตุการณ์ที่มี “รถตู้สีขาว” เทียบออกไล่จับตัวบุคคลได้เฉื่อยหายไป คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ มีมติเมื่อเดือนกันยายนเพื่อให้สอบสวนกรณีความทารุณโหดร้ายระหว่างสงคราม ซึ่งนับเป็นความหวังเล็ก ๆ สำหรับผู้เสียหายและครอบครัว แต่ไม่ได้มีผลเกิดขึ้นอย่างจริงจังมากนัก รัฐบาลต้องเปลี่ยนจากแค่คำสัญญามาเป็นลงมือตรวจสอบหาผู้กระทำและรับผิดชอบให้ได้”